

MESOPOTÀMIA

Cap al 3500 a. C. alguns pobles assentats a les valls de grans rius van aprendre a aprofitar les crescudes de les aigües amb **construccions hidràuliques**: canals i dics. A més també practicaven la ramaderia, la pesca i la caça. Com hi havia més aliments, també va augmentar la població. Els llogarets van créixer i es van convertir en ciutats. Les ciutats que estaven en la mateixa vall fluvial, per la seua proximitat, compartien una mateixa llengua i creences. A aquests pobles que es caracteritzen pel seu gran desenvolupament urbà (de les seues ciutats) i per tindre una mateixa llengua i creences (**cultura**) es diuen **civilitzacions**. Va haver-hi canvis en l'organització **política** (del poder). El governant es va envoltar d'un grup de persones de la seua confiança que l'ajuden i li obeeixen: els funcionaris. Els funcionaris s'organitzen en **institucions** que són grups amb tasques diferents: l'exèrcit, els recaptadors d'impostos, etc). El conjunt d'institucions que exerceixen el seu control sobre un territori independent i els seus habitants es diu **Estat**. L'organització de l'Estat és **jeràrquica**, és a dir, uns funcionaris manen i altres obeeixen. El primer tipus d'Estat es diu ciutat-estat, ja que únicament està compost per una ciutat i els seus voltants. Quan una **ciutat-estat** conquesta a unes altres o a altres pobles es converteixen en un **imperi**. Els mesopotàmics construïen **temples** sobre piràmides escalonades anomenats **Zigurats**.

Mes.1. Defineix Estat i imperi i explica en cada cas per què apareix.

Perquè els governants pogueren cobrar els seus impostos en funció de la riquesa, es va fer necessari algun sistema per a comptar la producció i registrar-la. A més per a poder establir acords comercials sense haver de carregar amb tota la producció, es va fer necessari algun sistema per a comptar la producció i registrar-la. Llavors als mesopotàmics se'ls va ocórrer registrar els comptes fent marques amb canyes sobre *tablillas o cilindres de fang humit. Així va nàixer l'**escriptura cuneïforme**, la primera de la història. Amb l'escriptura acaba el període de la Prehistòria i el comença de la primera etapa de la història, anomenada Edat Antiga. Va haver-hi altres invents com la roda (amb la qual es feia el carro de rodes), la navegació a vela, i avanços en la metal·lúrgia. D'aquesta manera els mesopotàmics van entrar en l'Edat de Bronze al mateix temps que entraven en l'Edat Antiga. Aquests invents van afavorir el **comerç** ja que van reduir el temps de transport (roda i vela) i van generar nous productes per a vendre (objectes amb metalls més resistents). Per tot això van aparèixer noves **rutes comercials** per mar i per terra.

Mes.2.Explica la causa i alguna conseqüència de l'aparició de l'escriptura, la roda i la navegació a vela.

Amb les primeres civilitzacions augmenten les diferències entre els grups socials:

1. Els **reis** i els funcionaris més importants, anomenats **alts funcionaris** (gran sacerdot, general de l'exèrcit), eren els més poderosos. Algunes famílies van anar acumulant propietats i es van convertir en rics propietaris. Aquests influïen en els governants i ocupaven els càrrecs d'alts funcionaris. Governants, alts funcionaris i rics propietaris formaven els **grups privilegiats**.
2. En una situació intermèdia estaven la resta de funcionaris menys importants, que obeeïen als anteriors, (**escribes, soldats**) i els comerciants rics. Aquests, encara que no accedien als càrrecs polítics importants, tenien alguns privilegis.
3. La major part de la població la formaven els grups **no privilegiats** ja que pagaven impostos als sacerdots i eren controlats pels militars. Els més importants d'aquest grup pel seu nombre eren els **llauradors i ramaders** (90% de la població) però els més importants per la seua riquesa eren els **comerciants**. També estaven en aquest grup els **artesans** i els **servents**.
4. Finalment les persones sense llibertat, o **esclaus**. Resultat d'una guerra, per no pagar els deutes o per ser fill d'esclaus..

Mes.3. Completa els buits de la piràmide social de les primeres civilitzacions en la qual aparega el següent: grups privilegiats, reis, alts funcionaris, grans propietaris, grups amb alguns privilegis, comerciants rics, altres funcionaris, grups no privilegiats, servents, altres comerciants, artesans, ramaders, llauradors, esclaus.

